

Til:			
Kopi til:			
Fra:	Rune Iveland Enhet for plan og utbygging		
Dato:	15.02.2024	Vår ref.:	24/00359-6

Retningslinjer for utbetaling fra skogfond og behandling av søknader om tilskudd til bygging og ombygging av skogsveger 2024

1. Bakgrunn

Ifølge *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 1* er formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskapning i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Fra 1. januar 2020 er kommunene vedtaksmyndighet for tildeling av tilskudd til bygging av skogsveger og tilskudd til drift med taubane, hest, o.a.

Jf. § 3 skal kommunen fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Retningslinjene skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. Retningslinjer for Vennesla kommune er fastsatt på delegert fullmakt i h.h.t. delegasjonsreglement av 18. 6. 2015.

1.2 Lov- og forskriftsgrunnlag

Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveger i henhold til *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket §§ 3, 5 og 9*.

2. Krav til søknad og vedlegg

Landbruksdirektoratets skjema «*Søknad om tilskudd til vegbygging*» (LDIR-903 B) benyttes. Byggeplan og kopi av kommunens vedtak (med tillatelse til bygging- eller ombygging av skogsveganlegget) vedlegges tilskuddssøknaden. Se også punkt 9.

2.1 Avtale om kostnadsfordeling, gjennomføring og framtidig vedlikehold

I søknaden skal det fremgå hvem som er ansvarlig for byggeledelse. For vegprosjekter med flere eiere skal signert avtale om fordeling av byggekostnader, samt framtidig vedlikehold vedlegges byggesøknad og tilskuddssøknad.

2.2 Kart

Kart med vegens beliggenhet og dekningsområde, samt eventuelle massetak skal følge byggesøknad og tilskuddssøknad.

3. Byggeplan

Byggeplan for skogsbilveger skal kvalitetssikres og godkjennes av kommunen v/fagansvarlig skogbruk i forbindelse med behandling av byggesøknad, og vedlegges tilskuddssøknaden. Krav til innhold og detaljeringsgrad i byggeplanen vil variere med størrelsen og vanskelighetsgraden av prosjektet, jf. krav til planlegging/byggeplan på skjema LDIR-903 B (side 2).

Byggeplanen skal minimum inneholde arbeidsbeskrivelse med byggeteknikk og oppgave over planlagt tykkelse og kvalitet på bærelaget. Det skal også angis kvalitet og massesortiment på slitelaget.

Plan- og lengdeprofil skal inngå i byggeplanen. Det samme gjelder stikkrenneplan som angir plassering, dimensjoner og skråstilling på stikkrenner og kulvertrør.

Byggeplanen skal være utarbeidet av «profesjonell vegplanlegger i landbruket» som er godkjent av skogkurs/Landbruksdirektoratet. I 2024 har kommunen inngått avtale gjennom et vegplanleggerprosjekt med Terje Asdal.

Det er ikke krav om egen kostnadskalkyle i byggeplanen for anlegg som skal ut på anbudskonkurranse. Dersom anlegget skal utføres av byggherren selv, familie eller lignende forhold ved egeninnsats, skal kostnadskalkyle vedlegges søknaden.

Større bruer skal prosjekteres for seg, og inneholde nødvendige skisser og tegninger av brukar og brua, nøyaktig beskrivelse av armeringsjern, samt angitt lengde og totalvekt den skal bygges for. Se punkt 6.

For korte avkjøringer (f.eks. tømmeleveringslommer/velteplasser), samt ombygging av traktorveger der vegstandarden heves til vegklasse 7 («sprengsteinsveg») i enkelt terreng/korte strekninger, kan målsatt standard typetegning/skisse og gjeldende normaler for landbruksveger unntaksvis erstatte byggeplan.

3.1 Senterlinje

Vegens senterlinje skal være stukket i marka, dokumentert og inntegnet på kart.

3.2 Byggebeskrivelse

I byggeplanen kan detaljert arbeidsbeskrivelse erstattes av generell tverrprofil med angivelse av massekvaliteter og lagtykkelse for bærelag, evt. forsterkingslag og avretningslag for hele vegen eller for de enkelte strekninger med lik oppbygging og byggemetode.

3.3 Reguleringsplikt

Ifølge regjeringens tolkningsuttalelse om reguleringsplikt for landbruksveg, datert 19. 12. 2023, inneholder Plan- og bygningsloven (PBL) ingen unntak fra reguleringsplikten etter PBL § 12-1 andre og tredje ledd ved bygging av landbruksveger som er omfattet av landbruksvegforskriften. Det betyr at kommunen, i de tilfeller mer enn 50 % av bruken er knyttet til andre formål enn landbruksvirksomhet, og skogsbilvegen vurderes som «*et ekstraordinært stort bygge- og anleggstiltak, eller hvis byggingen kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn*», kan stille krav om reguleringsplikt etter Plan- og bygningsloven § 12-1 andre og tredje ledd. Terskelen for når det oppstår reguleringsplikt er høy.

4. Byggekostnader og pristilbud

Pristilbud eller kostnadskalkyle skal fremgå som faste priser, på skjema som følger byggeplanen eller tilsvarende. Hovedregelen er at det skal gjennomføres lukket anbudskonkurranse. Laveste tilbud i faste priser og kommunens oppmåling av godkjent veglengde og rørlengder legges til grunn ved endelig godkjenning av byggekostnad og tilskuddsbeløp. På mindre veganlegg kan kommunen unntaksvis

forhåndsgodkjenne kostnadskalkyle, oppgitt i faste priser. Kopi av anbudsskjema med laveste pristilbud (og evt. valgt tilbud) skal sendes til kommunen før revisjon av regnskapssammendrag og før tilskudd kan utbetales.

4.1 Lønnsomhetsberegning

Lønnsomhetsberegning skal minimum inneholde økonomisk resultat av vegbyggingen ut fra forventede inntekter av tømmer i vegens dekningsområde (spesielt de første 5 årene), fratrukket driftsutgifter, samt kostnader til bygging eller ombygging av vegen. Dette vurderes opp mot eventuell terrengkjøring, uten veg. I tillegg kan det brukes beregningsmetode som viser lønnsomhet med bruk av skogfond og tilskudd. Kommunen foretar lønnsomhetsberegning i forbindelse med behandling av søknaden.

5. Stikkrenner og kulvertrør

Stikkrenner skal dimensjoneres etter nedbørs- og avrenningsforhold ved 25 - 50 års flommen (Q 25 - 50) i det aktuelle området. Minste indre diameter er 400 mm på skogsbilveger. For øvrig vises det til godkjent byggeplan og vegnormalens krav.

I spesielt utsatte områder der tiltaket kan gi økt fare for flom, erosjon eller løsmasseskred kan NVE konsulteres og deres anbefalinger for dimensjonering følges i byggevedtak og byggeplan.

Dersom stikkrenner/kulvertrør benyttes i bekker/vassdrag som er eller kan være fiskeførende, er det et krav at rørene overdimensjoneres og legges tilstrekkelig dypt slik at bunnen forblir permanent dekket av grus og stein. Eventuelt kan rørene legges som horisontal kulvert der utløpet senkes ca. 0,1 - 0,2 D (D = diameter/høyde) under eksisterende bunn, slik at fisk og andre ferskvannsorganismer kan passere uten hindring.

Legging av stikkrenner/kulvertrør dokumenteres med bilder som minimum viser grunn under, og omfylling rundt, hvert rør. Bildene sendes sammen med avsluttende regnskapssammendrag for veganlegget til kommunen, dvs. før utbetaling av skogfond/tilskudd.

6. Bruer

Bygging eller ombygging av bruer på skogsbilveger, vegklasse 3, 4, 5 og eventuelt traktorveg, vegklasse 7, blir belagt med ansvar i tiltaksklasse 2 for PRO og UTF, jf. *Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveger § 1-3 femte ledd.*

7. Prioriteringer - tilskudd

Årlig avsetter kommunen en egen pott fra vegmidlene til å dekke ett dagsverk + reise pr. veganlegg som profesjonell vegplanlegger i landbruket vurderer eller utarbeider byggeplan for. Prosjekt «vegplanlegging» opprettes årlig i ØKS, og gjelder for en valgt vegplanlegger. Bruk av ordningen avtales på forhånd med kommunen v/fagansvarlig skogbruk.

Søknad om tilskudd til skogsveger som er påbegynt eller bygd før kommunen har mottatt eller behandlet byggesøknad, skal normalt ikke prioriteres eller innvilges tilskudd.

Snu- og leveringsplasser som bygges i direkte tilknytning til offentlig veg, slik at tømmerlevering flyttes bort fra offentlig veg, kan vurderes mer fleksibelt og underlegges en bredere samfunnsøkonomisk og trafiksikkerhetsmessig vurdering.

7.1 Vektlegging av vegstandard og byggeteknikk for skogsbilveger

Kommune legger spesielt vekt på følgende vegklasser og forhold ved prioritering av søknader om tilskudd til bygging av skogsveganlegg:

Vegklasse 3 (landbruksbilveg) prioriteres høyt. Dette er helårs skogsbilveg for tømmerbil med henger, 24 meter vogntoglengde og 60 tonn totalvekt. Vegen skal tåle trafikkbelastning med høy utkjøringsintensitet fra skogsdrifter med stor mengde tømmer. Videre er det en permanent veg der det forventes lave framtidige vedlikeholdskostnader. Nyanlegg og ombygging til vegklasse 3 prioriteres likt.

Vegklasse 4 (sommerbilveg for tømmerbil med henger) prioriteres lavere.

Vegklasse 5 (sommerbilveg for tømmerbil uten henger) er unntaksløsning og prioriteres lavt. Det kan ikke påregnes tilskudd til denne vegklassen.

Det er et generelt krav at skogsbilveger som innvilges tilskudd skal bygges med bærelag av sprengstein og slitelagskvalitet av knust fjell. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra massetak gir brukbar fraksjon til kombinert overbygning/bærelag. Det er et krav at vibrovals brukes til komprimering av bærelag, og at kommunen v/fagansvarlig skogbruk godkjenner dette før utlegging av slitelag. Byggeteknikken gis prioritet ved fastsetting av tilskudds prosent.

7.2 Vektlegging av vegstandard og byggeteknikk for traktorveger

Traktorveger prioriteres med lavere tilskuddssats enn skogsbilveger. Med bakgrunn i tildelingen av statlige LUF-midler og Statsforvalterens tildelingsbrev til kommunene, prioriteres traktorveg, vegklasse 7, lavt i 2024. Det er en forutsetning at vegklasse 7 bygges som «sprengsteinsveg», dvs. med bærelagskvalitet av knust fjell og helårs bæreevne for lassbærer. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra massetak gir brukbar fraksjon til kombinert overbygning/bærelag, såkalt «sprengsteinsveg». Unntaksvis kan kommunen forhåndsgodkjenne bruk av annet byggemateriale som har tilsvarende eller bedre kvalitet og egenskaper. Det er et krav at vibrovals brukes til komprimering av bærelaget før vegen kan godkjennes. Veger med viktig adkomstfunksjon, dvs. «basveger» som dekker et helhetlig skogområde for en eller flere skogeiendommer prioriteres.

7.3 Skoginteresser i vegen

Skogsveger der skogbruksinteressene er dominerende prioriteres framfor veger med vesentlige utmarksinteresser og andre landbruksinteresser. Det er skogbruksinteressene (skogandelen) som utgjør tilskuddsgrunnlaget for skogsveger.

7.4 Minimum kostnad

Det kan ytes tilskudd til bygging eller ombygging av skogsveganlegg/bru der byggekostnaden er minimum kr. 100 000,-

7.5 Fastsetting av prosentsats for tilskudd og tilskuddsnivå

Tilskudd beregnes innenfor følgende fastsatt ramme (prosentsats) for hver vegklasse:

Vegklasse	Prosentsats
Vegklasse 3 - helårs skogsbilveg/stor trafikkbelastning/24 meter og 60 tonn	25 - 40 %
Vegklasse 4 - sommerbilveg for tømmerbil med henger	20 - 35 %
Vegklasse 5 - sommerbilveg for tømmerbil uten henger	0 - 25 %
Vegklasse 7 - traktorveg bygget som «sprengsteinsveg»	0 - 25 %
Vegklasse 3 og 7 - bygget som fellestiltak av flere skogeiere	+ inntil 5 %
Vegklasse 3, 4 og 7 - bygging eller ombygging av bru, jf. punkt 6	+ inntil 5 %

Følgende forhold vektlegges ved fastsetting av tilskudd:

Skogsveganlegg hvor planlegging og bygging gjennomføres som fellestiltak. Mengden stående kubikkmasse i hogstklasse 4 (eldre produksjonsskog) og 5 (gammel skog) i vegens dekningsområde som

blir tilgjengelig med veganlegget. Antatt årlig hogstkvantum i vegens dekningsområde og størrelsen på produktivt skogareal i vegens dekningsområde.

Bygging av bru på skogsbilveger, vegklasse 3 og 4, samt på traktorveg, vegklasse 7. Spesielle trebruprosjekter kan prioriteres for å stimulere til økt bruk av tre som byggemateriale.

7.6 Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd

Ombygging av delstrekning på skogsveg av nevnte vegklasser, enten som heving av bæreevne, utbedring av kurve, avkjørsel, stigning, vegbredde, kulvertrør, stikkrenne, snuplass, bru, e.l. kan tildeles tilskudd dersom øvrig del av veganlegget har tilfredsstillende standard, og tiltaket ellers oppfyller nevnte krav og formål med tilskudd til vegbygging.

7.7 Vedlikeholdsplikt og bruk

Ved tildeling av tilskudd gjelder vilkår som fremgår av *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 5*. Bl.a. skal vegen vedlikeholdes i den standard og vegklasse den opprinnelig ble bygd. Kommunen skal gjennomføre vedlikeholds kontroll. Ansatte i offentlige landbruks- og miljøvernmyndigheter, som er i tjeneste, har rett til avgiftsfri bruk av veger som har fått tilskudd.

8. Vurdering etter Naturmangfoldloven §§ 7-12 og vannforskriften § 12

Vurderingene gjøres i forbindelse med behandling av søknad om bygging av landbruksveg. Det er ikke nødvendig å gjøre ny vurdering ved behandling av tilskuddssøknad for samme vegtiltak.

9. Søknadsfrister, m.m.

Søknad om tilskudd (skjema LDIR-903 B) med nødvendige vedlegg sendes til post@vennesla.kommune.no eller Vennesla kommune, Postboks 25, 4701 Vennesla.

Årlige søknadsfrister er **1. februar**, deretter **1. april** og **1. september**. Søknader etter dette behandles og prioriteres etter «første mann til mølla» prinsippet så lenge årets bevilgning rekker.

Søknader som kommer inn etter at årets bevilgning til kommunen er brukt opp, kan avslås, men kan også bli stående i «vegbanken» i ØKS, og bli behandlet dersom det blir tildelt midler. Vegprosjekt som er registrert i «vegbanken» danner grunnlag for kommunens behov ved kommende tildelinger av midler.

Søknad om bygging av landbruksveg skal være behandlet og godkjent av kommunen, samt registrert i ØKS før søknad om tilskudd behandles.

10. Utbetaling av tilskudd

Innvilget tilskudd utbetales i henhold til bestemmelsene i *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 10*. Minst **15 %** av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført, samt veganlegget og regnskapssammendraget er endelig godkjent.

11. Informasjon

Det er byggherrens ansvar at skriftlig SHA-plan mellom byggherre og entreprenør foreligger før byggestart på alle skogsveganlegg.

Ved masseuttak på mer enn 500 m³ skal byggherre/entreprenør sende melding til Direktoratet for mineralforvaltning minst 30 dager før oppstart. Ved samlet uttak av mer enn 10 000 m³ urørt masse kreves driftskonsesjon, jf. Mineralloven §§ 42 og 43.

12. Kontroll og omgjøring/tilbakebetaling

For å sikre at bygging av skogsveger utføres i samsvar med byggeplan og vegnormalen, er kontroll og oppfølging gjennom byggeperioden viktig. Kommunen er ansvarlig, og byggherre/entreprenør skal legge

til rette for kontroll underveis i byggeperioden, samt for resultatkontroll når veganlegget er ferdigstilt. Dersom det avdekkes forhold i strid med forutsetninger, eller planstatus for området endres, kan tilskudd kreves tilbakebetalt.

13. Klage

Kommunens vedtak kan påklages til Statsforvalteren i Agder, jf. *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 11* og *Forvaltningsloven kapittel VI*.

14. Dispensasjon

Kommunen og Statsforvalteren kan i særlige tilfeller dispensere fra retningslinjene.